

Finnish
Consulting
Group

Tankavaaran osayleiskaava

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Päivitetty 26.5.2026

26.9.2023

P39399

Sisällys

1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)	4
2	Suunnittelun lähtökohdat	4
2.1	Suunnittelutehtävä ja tavoitteet	4
2.2	Suunnittelutilanne	6
2.1	Maakuntakaavoitus	8
2.1.1	Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040	8
2.1.2	Vireillä olevat maakuntakaavat	16
2.2	Yleiskaavat	16
2.3	Asemakaavat	21
2.4	Rakennusjärjestys	21
2.5	Poronhoito ja saamelaisten kotiseutualue	22
2.6	Arvokkaat luontoalueet, maisemat ja rakennetut kulttuuriympäristöt kaava-alueella	23
3	Laadittavat selvitykset ja vaikutusten arviointi	23
3.1	Aluetta koskevat aiemmat selvitykset ja aineistot	23
3.2	Vaikutusten arviointi	24
3.3	Selvitykset	25
4	Osallistuminen ja vuorovaikutus	25
4.1	Osalliset	25
4.2	Viranomaisyhteistyö	26
4.3	Osallistuminen	26
4.4	Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu	27
4.4.1	Kaavoituksen vireilletulo (2020)	27
4.4.2	Yleiskaavan valmisteluvaihe (2023–2024)	28
4.4.3	Yleiskaavan ehdotusvaihe (05/2026–12/2026)	28
4.4.4	Yleiskaavan hyväksymisvaihe (01/2027–03/2027)	28
5	Yhteystiedot	29

*FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksianton ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. **FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.***

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Alueidenkäyttölain (132/1999, AKL) 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) päivitetään tarvittaessa kaavatyön edetessä.

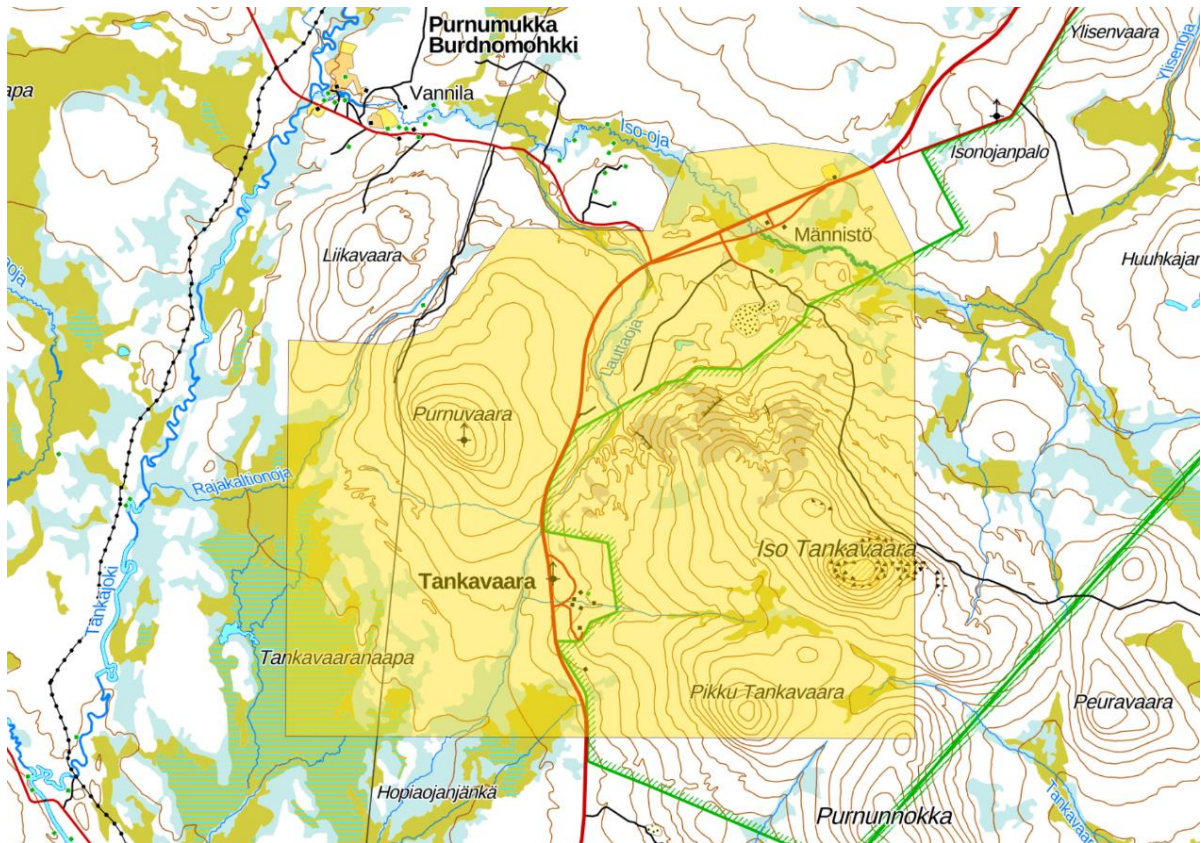
2 Suunnittelun lähtökohdat

2.1 Suunnittelutehtävä ja tavoitteet

Kaava-alue käsittää Tankavaaran Kultakylän ja sitä ympäröivät alueet, aluetta halkovan valtatien 4:n, osan Urho Kekkosen kansallispuistosta sekä Tankavaaran pohjoispuolisia alueita. Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa. Tankavaaran alueen matkailun kehittämiseksi on todettu olevan painetta ja alueen maankäyttöä on syytä tarkastella laajempina kokonaisuutena. Yleiskaavatyössä yhteensovitetään alueelle suuntautuvan matkailun kehittämistarpeet sekä metsä- ja porotalouden hoidon, saamelaiskulttuurin ja liikenteen tarpeet. Lisäksi turvataan alueen historialliset-, rakennus- ja kulttuuriperintö- sekä luontoarvot.

Kaavoitettava alue sijoittuu noin 90 kilometriä Sodankylän kuntakeskuksesta pohjoiseen ja noin 25 kilometriä Saariselän matkailualueesta lounaaseen. Alue on Vuotson kyläkeskuksen pohjoispuolella ja kaava-alueen luoteispuolelle sijoittuu Purnumukan kylä.

Tavoitteena on laatia AKL 44.1 §:n mukainen osayleiskaava. Alueidenkäyttölain mukaan yleiskaavassa voidaan erityisesti määrätä kaavan käyttämisestä suoraan rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

Kuva 1 Kaava-alue peruskartalla (Pohjakartta, paikkatietoikkuna, MML 2020).

Sodankylän kunnan pohjoisosissa on viime vuosina nähtävissä merkittävää matkailun kasvua, joka kohdistuu erityisesti Saariselän, Kakslauttasen ja Tankavaaran alueille. Kakslauttasen alueelle on laadittu yleis- ja asemakaavoja matkailun hallitun kehittymisen ohjaamiseksi, ja alue on kehittynyt kansainvälisesti tunnetuksi matkailukeskittymäksi. Tankavaaran alueella on vastaavasti ennestään majoitustoimintaa, ja uusia majoitusrakennuksia on rakennettu viime vuosina, mikä osoittaa alueen vetovoiman ja matkailukysynnän kasvua. Urho Kekkosen kansallispuiston rajausta on muutettu vuonna 2018 luonnonsuojelulain muutoksella siten, että entisen luontokeskuksen alue on voitu ottaa matkailua palvelevaan yritystoimintaan, kuitenkin vaarantamatta kansallispuiston suojelutavoitteita. Lisäksi Tankavaaran pohjoispuolella sijaitsee alueita, joilla on edellytyksiä matkailutoimintojen kehittämiseen.

Suunnittelualueella sijaitsee Urho Kekkosen kansallispuiston lisäksi Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita, joiden maankäyttöä ohjaavat luonnonsuojelulainsäädäntö sekä Natura-arvioinnin johtopäätökset. Kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa sovitetaan yhteen luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja muun käytön tavoitteet, ja puiston järjestyssäännön määräykset täsmentävät näitä periaatteita käytännön toiminnan osalta. Osayleiskaava ei muuta näiden alueiden suojelullista asemaa, vaan tukeutuu niihin matkailun ja virkistyskäytön ohjauksessa.

Alueen kokonaisvaltainen kehittäminen ja matkailutoimintojen sijoittuminen on tarkoituksenmukaista ohjata yleiskaavoituksella, jotta matkailun kasvua voidaan hallita ja eri maankäyttöintressit sovittaa yhteen. Tavoitteena on sovittaa yhteen poronhoidon ja metsätalouden tarpeet, saamelaiskulttuurin edellytykset sekä alueen sotahistoriaan, rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön liittyvät arvot ja muut luontoarvot.

Tankavaaran osayleiskaava luo edellytykset matkailun kehittämiselle siten, että alueen luonnon- ja kulttuuriarvojen sekä perinteisten elinkeinojen harjoittamisen edellytykset säilyvät ja eri maankäyttömuotojen yhteensovittaminen tapahtuu suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti.

2.2 Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa alueidenkäyttölain (AKL) (ennen 1.1.2025 maankäyttö ja rakennuslaki (MRL)) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

- 1) Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- 2) Tehokas liikennejärjestelmä
- 3) Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- 4) Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- 5) Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tankavaaran osayleiskaavaa koskevat seuraavat tavoitteet:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle.

Alueen elinkeinotoiminta on matkailupainotteista, mikä luo edellytyksiä koko Lapin elinkeino- ja yrityselämän kehittämiseen.

Tehokas liikennejärjestelmä

Alueen läpi kulkee VT4/E75 –tien kautta koko Pohjois-Lapin ja jäämerelle suuntautuva paikallinen ja kansainvälinen liikenne.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Tämä koskee ennen kaikkea jatkosodan aikaisten saksalaisten puolustuslinjan säilyttämistä.

Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Tavoite on selkeä UKK-puiston ja Natura-verkostoon kuuluvalla alueella, mutta myös puiston lähi- ja vaikutusalueella.

Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta, mikä liittyy alueen luontomatkailuun.

Edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä, mikä koskee alueella ennen kaikkea kullankaivuuta.

Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä. Alue on saamelaisten kotiseutualuetta, siksi saamelaiskulttuurin turvaaminen on peruslähdekohta. Esimerkiksi poronhoidon turvaaminen suunnittelussa ja toteutuksessa koskee koko kaava-aluetta, ei pelkästään valtionmaata.

Uudistumiskykyinen energiahuolto

Alueen läpi kulkee Fingridin valtakunnallinen siirtolinja, johon on myös varaus kapasiteetin kasvattamiseen ja pohjoismaisen verkon vahvistamiseen.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita annettaessa on otettava huomioon AKL:n 1 §:ssä säädetyt lain yleiset tavoitteet ja 5 §:ssä säädetyt alueiden käytön suunnittelun tavoitteet.

puolet muunnetusta rantaviivasta. Pysyvän asutuksen sijoittumista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen. Ranta-alueilla tulee turvata rannan suuntainen kulkuyhteys.

Alueidenkäytön suunnittelussa on alueen erityispiirteisiin tukeutuen otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet, rakennetut kulttuuriympäristöt, saamelaisen kulttuuriympäristön erityispiirteet ja arkeologinen kulttuuriperintö sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun. Suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta sekä edistettävä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

Maisemallisesti herkillä alueilla, kuten jokien ja järvien rannoilla ja arvokkaimmilla vaara- ja tunturialueilla sekä pääteiden, matkailupalvelualueiden, retkeilyreittien ja taajamien läheisissä metsissä metsänkäsittelytoimenpiteet on suunniteltava huolellisesti ottaen huomioon maiseman ominaispiirteet ja pyrittävä välttämään suuria muutoksia.

Rakennuksia tai muita huomattavia rakenteita ei tule suunnitella sijoitettavaksi maisemallisesti aroille paikoille, kuten kapeisiin niemen kärkiin ja kannaksille sekä rantamaisemaa hallitsevien kumpareiden huipulle.

Alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten pelto- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.

Tuulivoimalat tulee sijoittaa keskitetysti usean tuulivoimalan yksiköihin. Kunnan kaavoituksessa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoiman rakentamisen vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon ja muuhun elämistöön, luonnon monimuotoisuuteen ja kulttuuriperintöön sekä yhteisvaikutukset muiden maankäyttöhankkeiden kanssa ja lievennettävä haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimaloiden suunnittelussa on turvattava puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä selvitettävä ja otettava huomioon tuulivoimaloiden vaikutukset tutkajärjestelmiin, puolustusvoimien radioyhteyksiin ja muihin viestintäjärjestelmiin.

Tuulivoimaloita ja muita korkeita rakenteita suunniteltaessa on otettava huomioon lentoesteiden korkeusrajoitukset.

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukukuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa tulee hyödyntää ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden suunnittelun osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa ja saamelaisten kotiseutualueella Saamelaiskäräjien kanssa sekä koltta-alueella myös Kolttien kyläkokouksen kanssa.

Alueidenkäytön suunnittelussa on varauduttava sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Tulva-, sortuma- ja vyörymävaara-alueet on osoitettava yleis- ja asemakaavoissa joko alueina tai rakentamisrajoituksina. Rakennuspaikkoja ei saa suunnitella sijoitettavaksi alueille, joilla on tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarve- ja vaikutusselvityksiin perustuen osoitetaan, että tulvariskit pystytään hallitsemaan ja että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaista. Maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon tulvariskialueet ja tulvien hallintasuunnitelmat.

Suunnittelussa on pyrittävä ehkäisemään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Alueiden käyttöä suunniteltaessa tulee varmistaa kulttuuriperintötiedon ajantasaisuus (kulttuuriympäristön ja/tai maiseman kannalta tärkeät alueet tai kohteet, kiinteät muinaisjäännökset tai muut arkeologiset kulttuuriperintökohteet), ja oltava yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon sekä varauduttava tarpeellisiin selvityksiin. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Määräys koskee myös vedenalaisia muinaisjäännöksiä.

Suunniteltaessa suojelualueen, suojeluohjelmaan kuuluvan alueen tai sen läheisyydessä olevan alueen käyttöä on neuvoteltava luonnonsuojelusta ja alueen hallinnasta vastaavien viranomaisten kanssa. Natura 2000 -verkostoon sisällytettyihin alueisiin kohdistuvien toimintojen vaikutukset on tarvittaessa arvioitava LSL 35 §:n mukaisesti.

Suunnittelualueetta koskevat maakuntakaavan merkinnät:

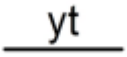
Kehittämistapamerkinnot	
LK 	JÄÄMEREN KÄYTÄVÄ Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen kehittämiskäytävä. <i>Käytävää kehitetään kansainvälisenä liikennekäytävänä, jonka maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, liikenteen ja matkailun palveluihin, liikenneympäristön laatuun sekä luonnon-, maiseman- ja kulttuuriympäristöarvoihin. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon korkealuokkaisten liikenneyhteyksien sekä energia- ja tietoliikennejohtojen tilavaraukset sekä rajoitukset ympäröivälle maankäytölle.</i> <i>Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.</i>
mv 	MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE, MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. <i>Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, matkailupalvelukohteiden, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen</i>

	yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Matkailun toimintoja tulee kehittää ensisijaisesti olemassa olevaa rakennetta täydentäen. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä. Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.
mk-1 	MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE, JOLLA KOROSTUU SAAMELAISKULTTUURI Merkinnällä osoitetaan saamelaiskulttuuriin tukeutuvia maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti saamelaisten perinteisiä elinkeinoja, maaseutumatkailua, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Alueella tulee edistää saamelaiskulttuurille ja muulle paikalliselle perinteelle ominaisen maankäytön ja rakentamisen säilyttämistä ja kehittämistä.
Aluevaraus- ja osa-aluemerkinnät	
sa 	SAAMELAISTEN KOTISEUTUALUEEN RAJA Merkinnällä osoitetaan saamelaisten kotiseutualueen raja. Saamelaisten kotiseutualueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta. Viranomaisten on varattava saamelaiskäräjille tilaisuus tulla kuulluksi ja neuvotella kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaisten kotiseutualueella yhdyskuntasuunnittelua, valtionmaan, suojelualueiden ja erämaa-alueiden hoitoa, käyttöä, vuokrausta ja luovutusta, kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän etsintää ja hyödyntämistä sekä valtion maa- ja vesialueilla tapahtuvaa kullanhuuhtontaa taikka muuta vastaavaa saamelaisten

	<i>kieleen, kulttuuriin tai heidän asemaansa alkuperäiskansana alueiden käyttöön liittyvää asiaa.</i> <i>Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovitettava yhteen Saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella siten, että saamelaisten kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan, sekä poronhoitolaissa tarkoitetulla poronhoitoalueella siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.</i> <i>Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetukilain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota saamelaisten mahdollisuuksiin ylläpitää ja kehittää kulttuurimuotoonsa kuuluvia elinkeinoja saamelaisten kotiseutualueella.</i> <i>Saamelaisten kotiseutualueella metsätalouden tulisi käyttää luontaista uudistamista sille soveltuvilla kohteilla ja välttää maanpinnan voimakasta käsittelyä.</i>
M-1	METSÄTALOUS- JA PORONHOITOVALTAINEN ALUE Merkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalouteen ja poronhoitoon tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin. <i>Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.</i>
MU-3	METSÄTALOUS-, MATKAILU- JA PORONHOITOVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA Merkinnällä MU-3 osoitetaan alueita, jotka on tarkoitettu pääasiassa metsätalouteen, matkailuun ja poronhoitoon. <i>Alueen virkistys-, maisema- ja luontoarvot huomioon ottava metsätalous on sallittua.</i> <i>Alueelle voidaan suunnitella sijoitettavaksi luontoon ja maisemaan sopivalla tavalla retkeilyn ja ohjelmapalvelujen tukikohtia.</i>

	<i>Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee turvata alueen poronhoidon edellytykset.</i> <i>Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.</i>
	ERITYISESTI PORONHOITOA VARTEN TARKOITETTU ALUE Merkinnällä osoitetaan PHL 2 § 2.mom. mukaista aluetta. <i>Alueella olevaa valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Valtion maan luovuttaminen tai vuokraaminen saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maanomistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamasta vahingosta.</i>
ph --- ph ●	PORONHOIDON KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE/KOHDE/AITA Merkinnällä osoitetaan poronhoidon kannalta erityisen tärkeitä alueita, kohteita tai kiinteitä laidunkiertoaitoja sekä valtakuntien väliset poroesteaidat. <i>Alueen suunnittelussa on turvattava poronhoidolle merkittävien rakenteiden/alueiden säilyminen ja valita poronhoidon kannalta kestävä ratkaisu</i> <i>Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että poronhoidon kannalta erityisen tärkeille kohteille voi johtaa pitkiäkin porojen kuljetusreittejä ja niihin liittyviä poroaitoja. Moottorikelkkailu- ja ulkoilu-reitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa pysyvän poroaidan kuten työ- ja laidunkiertoaidan kanssa ja että porojen kulku aidan läpi reitin kohdalta pyritään estämään.</i>
RM RM ●	MATKAILUPALVELUJEN ALUE/KOHDE Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalvelujen alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakyliä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua ja majoitusta palvelevia toimintoja.

	<i>Alueen suunnittelussa on huolehdittava siitä, että matkailun kehittämistarpeet sovitetaan alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvoihin niitä hyödyntäen. Saamelaisten kotiseutualueella otetaan huomioon saamelaisten kulttuuriperintö- ja ympäristöarvojen erityispiirteet.</i> <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle voidaan osoittaa matkailu-, virkistys- ja urheilupalvelujen lisäksi vapaa-ajan ja pysyvää asutusta.</i> <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pääosin tukeuduttava rakennettuun ympäristöön siten, että alueen luonnonympäristö- ja maisema-arvoja vaalitaan sekä virkistyksen ja ulkoilun tarpeet turvataan.</i>
	LUONNONSUOJELUALUE Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita sekä Natura 2000 -verkostoon sisällytettyjä alueita
	KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KAN- NALTA VALTAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.</i> <i>Kohteeseen tai alueeseen vaikuttavissa hankkeissa on alueelliselle vastuumuseolle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>
	MERKITTÄVÄ II MAAILMANSODAN AIKAINEN SOTAHISTORIA- ALUE TAI - KOHDE Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävä II maailmansodan aikainen sotahistoria-alue tai -kohde. <i>Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon kohteen tai alueen historialliset erityispiirteet.</i>

	<i>Kohteeseen tai alueeseen vaikuttavissa hankkeissa on alueelliselle vastuumuseolle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen</i>
	TÄRKEÄ TAI VEDENHANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, jotka ovat ominaisuuksiltaan arvokkaita ja jotka voivat olla tai ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä. <i>Alueiden käyttö ja aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu, määrä tai käyttökelpoisuus vedenhankintaan eivät niiden vaikutuksesta heikkene</i>
	MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA TIE
	YHDYSTIE
	VOIMAJOHTO
	MOOTTORIKELKKAILUREITTI

Suunnittelualue on M-1-aluetta (M-1 4561) eli metsätalous- ja poronhoitovaltaista aluetta. Alue kuuluu Saamelaiden kotiseutualueeseen. Lisäksi Sodankylän ja Inarin kuntakeskuksien välille on osoitettu joukkoliikenteen kehittämiskäytävä / yhteystarve ja alue sijoittuu Jäämeren käytävän sisälle. Jäämeren käytävän merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen kehittämiskäytävä.

Tankavaaran alueen suunnittelumääräyksiä; sotahistoriakohteita, kulttuurihistoriakohteita, poronhoitoon liittyviä toimintoja. RM (RM 1425) -kohde on merkitty 4-tien itäpuolelle. MU-3 (MU-3 6043) alueelle olisivat mahdollisia ohjelmapalveluiden kohteet.

Erotusaita (ph-7329) *Tankavaaran aapa* on merkitty myös Pohjois-Lapin maakuntakaavaan 2040 kaavakartalle poronhoidon tärkeänä kohteena. Rakenne on lähinnä kesällä käytettävä vasanmerkintäaita. Muita maakuntakaavan merkintöjä ovat maV 4606, mas 4849, Valtakunnallinen sähkölinja, moottorikelkkareitti, pohjavesialue (nykyinen vedenotto), UKK-puisto (SL4268) sekä matkailun kehittämiskäytävä (mv-8402), seututie.

2.1.2 Vireillä olevat maakuntakaavat

Koko Lapin maakunnan aluetta koskeva Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaava on kuulutettu vireille 24.1.2025.

Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on päivittää voimassa olevia maakuntakaavoja ja vastata maankäytön suunnittelun osalta toimintaympäristön muutoksiin erityisesti liikennejärjestelmän ja turvallisuuden osalta. Keskeisenä tavoitteena on myös yhtenäistää seudullisten maakuntakaavojen suunnittelumääräyksiä. Tavoitteena vaihemaakuntakaavassa on osoittaa Lapin liikennestrategian 2050 mukaisesti liikennejärjestelmää koskeva kehittämistavoitteet sekä huomioida puolustusvoimien maankäytölliset tarpeet.

Lisäksi tavoitteena on osoittaa keskeiset isot teollisuus- tai varastorakennusten alueet. Vaihemaakuntakaavan laadinnassa huomioidaan valtioneuvoston päätökset koskien kulttuuriympäristöä, maisema-alueita ja arkeologisia kohteita. Tavoitteena on myös selvittää laaja-alaisen M-alkuisten aluevarausten toimivuutta tässä toimintaympäristössä.

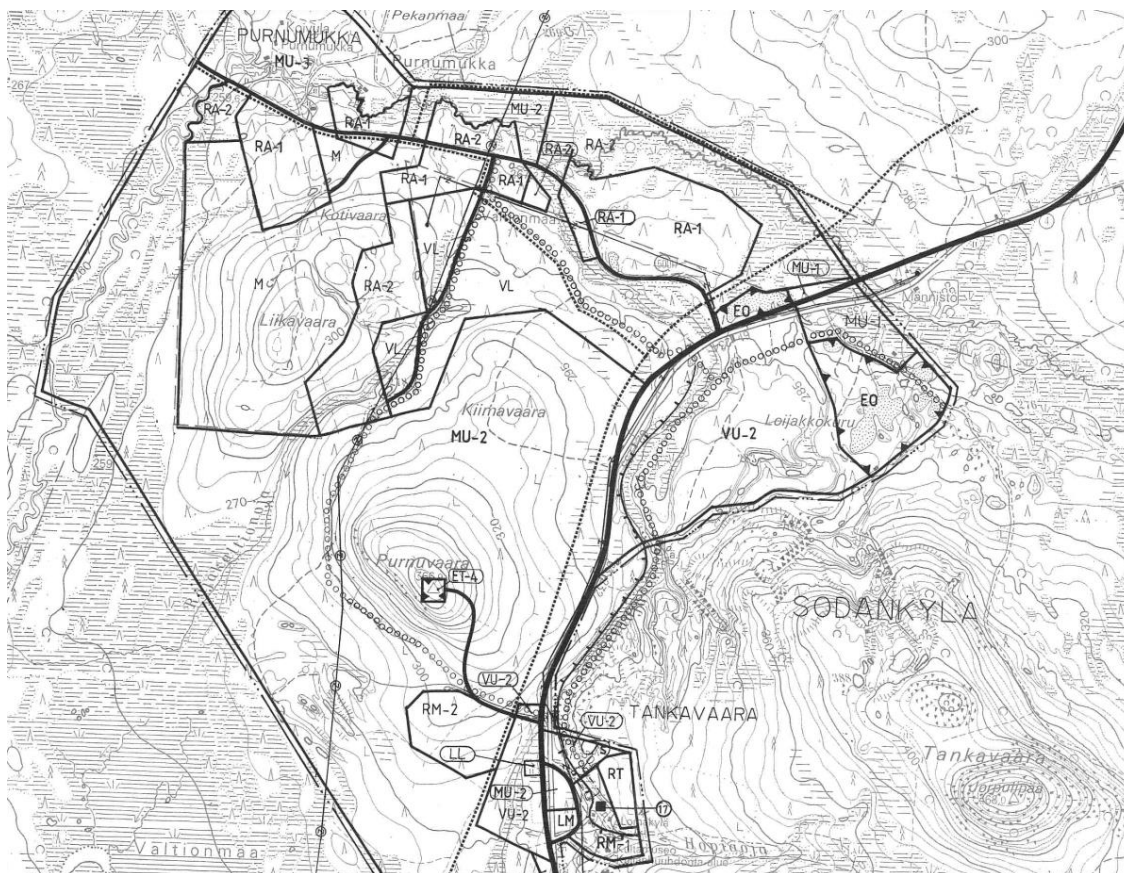
2.2 Yleiskaavat

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

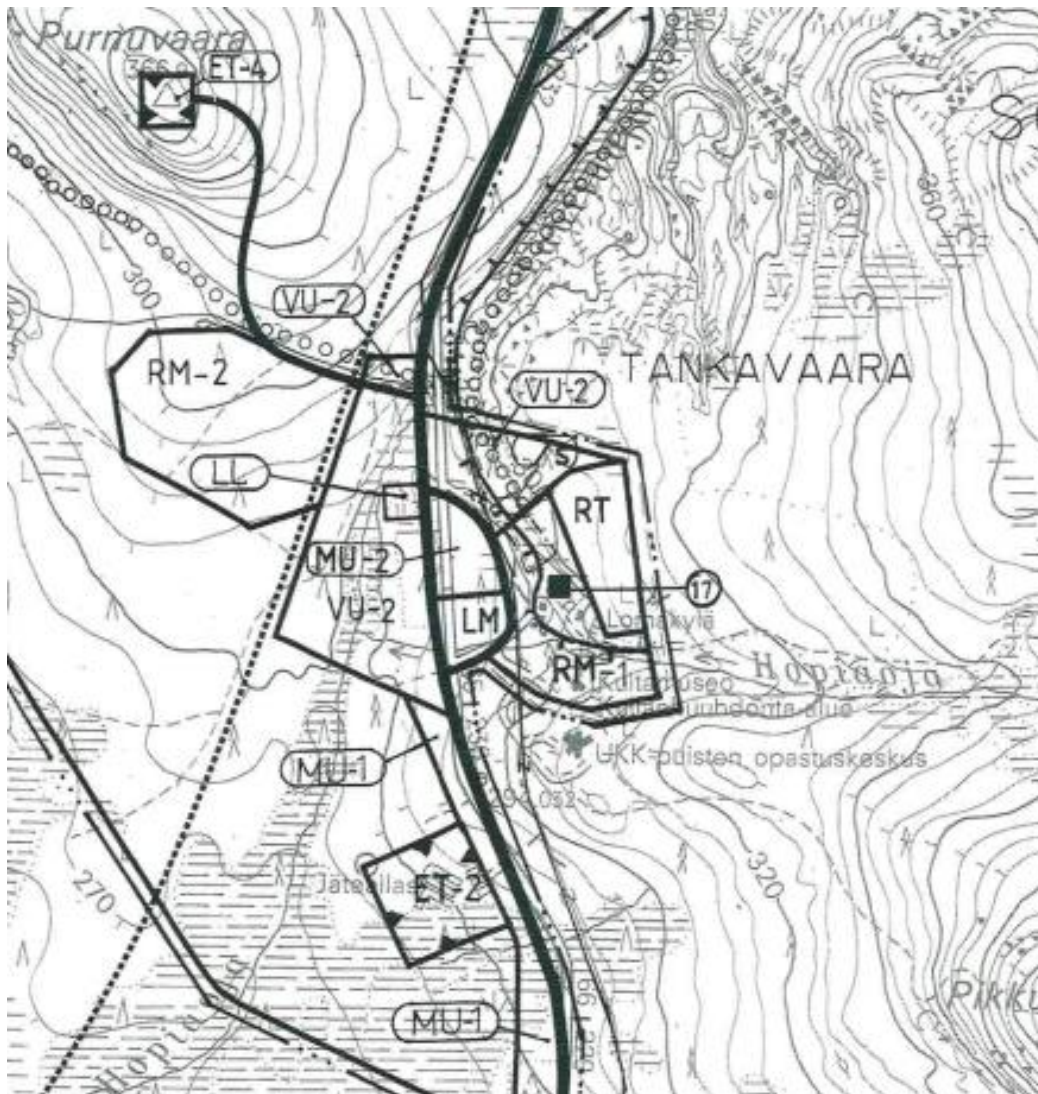
Saariselän yleiskaava v.1991

Osayleiskaava-alue sijoittuu Sodankylän kunnanvaltuuston 19.12.1991 ja Inarin kunnanvaltuuston 15.1.1992 hyväksymän Saariselän yleiskaavan alueelle. Kaava-alue sijoittuu molempien kuntien alueelle.

Saariselän yleiskaavassa on suositeltu rakentamisalueiksi mm. Purnumukkaa sekä Purnuvaaran etelä- ja lounaisosia (kartat alla). Lisäksi yleiskaavassa on pääkeskustan eli Kaunispään alueen lisäksi nimetty ns. alakeskuksia, jotka muodostavat pienimuotoisia, omaleimaisia, pääkeskusta perinteisempiä ja erähenkisempiä kokonaisuuksia. Alakeskuksia muodostavat Kiilopään alue yhdessä Kakslauttasen kanssa ja Tankavaara-Purnunmukan alue. Saariselän yleiskaavassa ovat Tankavaarassa alueelle osoitettu majoitusalueen laajennus ja 4-tien länsipuolelle osoitetut loma-asuntoalueet. Tankavaara-Purnunmukan alueelle osoitettiin tuolloin matkailurakentamiseen RM yhteensä 300 vuodepaikkaa ja 500 k-m² sekä RA 900 vuodepaikkaa ja 13500 k-m². Tankavaaran matkailupalvelujen osuus oli 200 vuodepaikkaa. Loma-asuminen on sijoitettu Purnumukkaan johtavan tien varteen ja Liikavaaraan. Moottorikelkkareitti on toteutunut samoin kuin tieverkko lukuun ottamatta Purnuvaaran mastolle johtavaa tietä. Maa-ainestenottoalue on huomattavan laaja.

Kuva 3 Ote Saariselän yleiskaavasta, Purnumukka-Tankavaara alueen yleiskaavakartasta

Kuva 4 Ote Saariselän yleiskaavasta, Purnumukka-Tankavaara alueen yleiskaavakartasta sekä tarkennus Tankavaarasta. Thieden kämpmä on osoitettu kulttuurihistoriallisena kohteena. Tankavaarassa on yleinen pysäköintialue ja Vt4 länsipuolella lentoliikenteen alue/helikopterikenttä.

Seuraavassa on esitetty em. osayleiskaavaa koskevat merkinnät.

RM-1	Matkailu- ja majoituspalvelujen alue
RM-2	Majoituspalvelujen alue
RA-1	Tiiviin loma-asutuksen alue
RA-2	Harvan loma-asutuksen alue
VL	Lähivirkistysalue
VU-2	Urheilu-, virkistys- ja ohjelmapalvelualue
LM	Yleinen pysäköintialue
LL	Lentoliikenteen alue / helikopterikenttä
ET-2	Jätevedenpuhdistamo
ET-4	Radiomaston aluevaraus
EO	Maa-ainestenottoalue
M	Metsä- ja porotalousalue
MU-1	Metsä- ja porotalousvaltainen alue, jolla on maisemallisia arvoja Merkinnällä osoitetaan rakennettavien alueiden läheisyyteen sijoittuvat maisemallisesti arvokkaat alueet sekä valtatie 4:n tienvarren lähimaisemat. Kaavamääräys: Alueelle ei sallita muuta kuin metsä- ja porotalouteen liittyvää rakentamista.
MU-2	Metsä- ja porotalousvaltainen alue, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta ja ympäristöarvoja Merkinnällä osoitetaan rakennettavien alueiden lähialueet, joille kohdistuu ulkoilu- ja virkistyskäyttöä ja joille luontoon kohdistuvan kulutuksen kanavoimiseksi tulee osoittaa riittävä ulkoilureittiverkosto.
MU-3	Metsä- ja porotalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristö- ja kulttuuriarvoja Merkinnällä osoitetaan Purnumukan kylän perinteinen saamelaisten asuinalue, jonka säilyminen tulee turvata. Kaavamääräys: Alueilla sallitaan haja-asutusluonteinen rakentaminen, jonka tulee tapahtua perinteistä rakentamistapaa noudattaen rakennusten muodon, mittasuhteiden, kattomuodon ja rakennusmateriaalien sekä värityksen suhteen.
S/	Merkinnällä osoitetaan maisemallisesti ja luonnonympäristöltään arvokkaita tai kulutuskestävyydeltään heikkoja alueita, joiden säilyminen luonnontilaisena tulee turvata.
RT	Leirintäalueen/ Asuntovaununleirintäalueen aluevaraus

Tankavaaran yleiskaava v. 1984

Toinen Tankavaaran alueelle laadittu Tankavaaran yleiskaava oli Arkkitehtitoimisto Huusko & Teppo toimesta vuonna 1984. Tankavaaran yleiskaava on Saariselän yleiskaavaa yleispiirteisempi.

Yleiskaavassa on osoitettu kullankaivuuseen liittyvä kaivosrautatievaraus. Lauttaojan kämpä on osoitettu s1-suojelualuemerkinnällä, samoin kuin 4-tien itäpuoliset juoksuhaudat (s2). Vt4-tien itäpuoli (Kultakylän alue) on toteutunut osayleiskaavan mukaisesti.

Kuva 5 Tankavaaran yleiskaava v. 1984

Sodankylän pohjoisosan yleiskaava v.1978

Sodankylän pohjoisosan yleiskaavassa vuodelta 1978, Tankavaara on osoitettu matkailupalvelujen alueeksi ja ympäröivä alue vasoma-alueeksi. Muutoin yleiskaava on merkinnöiltään hyvin niukka.

Kuva 6 Sodankylän pohjoisosan yleiskaava v. 1978.

2.3 Asemakaavat

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

2.4 Rakennusjärjestys

Sodankylässä on voimassa kunnanvaltuuston 31.10.2013 hyväksymä rakennusjärjestys, joka on tullut voimaan 19.12.2013. Sodankylän kunnassa on käynnissä rakennusjärjestyksen päivitystyö ja rakennusjärjestysluonnos on ollut nähtävillä keväällä 2026. Tavoitteena on, että kunnanvaltuusto hyväksyy uuden rakennusjärjestyksen syksyllä 2026.

2.5 Poronhoito ja saamelaisten kotiseutualue

Tankavaaran osayleiskaava-alue sijoittuu saamelaisten kotiseutualueelle, jolla maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon saamelaisten asema alkuperäiskansana sekä heidän oikeutensa ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Alueella harjoitetaan poronhoitoa, joka on keskeinen osa saamelaiskulttuuria ja perinteisiä elinkeinoja, ja kaava-alueella on merkitystä poronhoidon alueidenkäytöllisille edellytyksille.

Osayleiskaavan valmistelussa arvioidaan kaavan mahdollisia vaikutuksia saamelaiskulttuuriin, perinteisiin elinkeinoihin ja poronhoitoon osana kaavan vaikutusten arviointia. Kaava-prosessin aikana varataan Saamelaiskäräjille ja paliskunnalle mahdollisuus osallistua ja lausua mielipiteensä kaavan valmisteluun ja sen vaikutuksiin. Vuorovaikutus toteutetaan osana tavanomaista kaavamenettelyä ja viranomaisyhteistyötä.

Kaava-alueen sijainti saamelaisten kotiseutualueella huomioidaan vaikutusten arvioinnissa ja suunnitteluratkaisujen valmistelussa siten, että kaavan tavoitteet, ohjaustaso ja vaikutukset suhteutetaan alueen erityispiirteisiin ja voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Kaava-alue kuuluu Lapin paliskuntaan, joka kuuluu Sodankylän merkkipiiriin. Paliskunta sijaitsee Sodankylän kunnan pohjoisosassa ja pieniltä osin on Inarin ja Savukosken kuntien puolella. Paliskunta rajoittuu pohjoisessa Sallivaaran, Hammastunturin ja Ivalon paliskuntiin, idässä Venäjän valtion rajaan, kaakossa Kemin-Sompion, etelässä Oraniemen ja Sattasniemen ja idässä Kuivasalmen paliskuntiin. Lapin paliskunnan alue on pinta-alaltaan 4 396 km². Poronomistajia paliskunnassa on 147 henkilöä. Suurin sallittu poromäärä paliskunnassa on 8 000 poroa.

Koko kaava-aluetta koskee PHL 3 §:n mukainen poronhoito-oikeus eli porojen vapaa laidunnusoikeus. Alue sijoittuu PHL 2 §:n mukaiselle erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulle alueelle, missä poronhoidolle ei saa aiheuttaa muulla maankäytöllä huomattavaa haittaa. Poronhoito-oikeus ja siihen kiinteästi kuuluva vapaa laidunnusoikeus on ikaikainen nautintaoikeus, joka on suoraan poronhoitolailla turvattu erityinen oikeus (PHL 848/1990, 3 §). Vapaa laidunnusoikeus on poronhoidon olemassaolon ja kannattavuuden edellytys. Se tarkoittaa, että porot saavat vapaasti laiduntaa niin yksityis- kuin valtionmaillakin ilman että poronomistaja omistaa ko. maata. Poronhoitolaissa luetellaan rajoitukset vapaaseen laiduntamiseen. Saamelaisten kotiseutualueella porojen laiduntamista koskevat rajoitukset ilman maanomistajan lupaa, koskevat ainoastaan viljelyksiä ja metsänuudistusalan taimikoita, eivät asutusta tai puutarhoja (PHL 31 §).

2.6 Arvokkaat luontoalueet, maisemat ja rakennetut kulttuuriympäristöt kaava-alueella

Tankavaaran osayleiskaava-alue sijaitsee Sodankylän kunnan pohjoisosassa laajalla, pääosin luonnonläheisellä ja harvaan rakennetulla alueella. Alueen luonto- ja maisemarakennetta hallitsevat laajat yhtenäiset metsä- ja suoalueet, pienvedet ja purot sekä vaaramaisemat. Alue kuuluu pääosin boreaaliseen havumetsävyöhykkeeseen, ja luonnonympäristö on monin paikoin säilynyt vähän ihmistoiminnan muokkaamana.

Kaava-alueella sijaitsee Urho Kekkosen kansallispuisto, joka muodostaa alueen merkittävimmän luonnonsuojelullisen kokonaisuuden. Kansallispuiston lisäksi alueella ja sen läheisyydessä on Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita, joiden suojeluperusteet liittyvät muun muassa luonnontilaisiin metsä- ja suoluontotyypeihin, pienvesiin sekä lajiston elinympäristöihin. Alueella esiintyy useita pienvesiä ja virtavesiä, kuten puroja ja ojia, jotka ovat hydrologisesti ja ekologisesti merkittäviä osia alueen luonnonjärjestelmää.

Maisemallisesti alue on luonteeltaan laajapiirteinen ja erämainen. Maisemakuvaa hallitsevat metsäiset selänteet, suoalueet ja paikoin avoimemmat jokien ja purojen ympäristöt. Rakennettu ympäristö sijoittuu pääosin pienialaisina keskittyminä tieyhteyksien ja matkailutoimintojen yhteyteen, minkä vuoksi luonnon ja rakennetun ympäristön välinen kontrasti on selkeä.

Rakennetun kulttuuriympäristön osalta kaava-alueella sijaitsee useita valtakunnallisesti ja paikallisesti merkittäviä kohteita, jotka liittyvät erityisesti kullanhuuhdonnan historiaan, matkailun kehittymiseen sekä sotahistoriaan. Tankavaaran Kultakylä ja Kultamuseo muodostavat keskeisen kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden, jossa rakennuskanta, pihapiirit ja ympäristö heijastavat alueen kullanhuuhtontaperinnettä ja matkailuhistoriaa. Alueella on lisäksi muinaismuistolaila rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä sekä sotahistoriallisia rakenteita, jotka ilmentävät alueen historiallista kerroksellisuutta.

Kokonaisuutena Tankavaaran kaava-alue muodostaa luonnon, maiseman ja kulttuuriperinnön kannalta monipuolisen ja arvokkaan ympäristön, jossa laajat luonnonalueet, suojelualueet ja historialliset kohteet ovat keskeinen osa alueen nykyistä luonnetta ja identiteettiä.

3 Laadittavat selvitykset ja vaikutusten arviointi

3.1 Aluetta koskevat aiemmat selvitykset ja aineistot

Tankavaaran osayleiskaavaan kerätään perustietoa mm. seuraavista selvityksistä ja suunnitelmista:

- Saariselän yleiskaava. Oulun ympäristökehitys Oy. 1991.
- Tankavaaran yleiskaava. 1984.
- Selvitys matkailun ohjelmapalvelureittien ja matkailurakentamisen sijoittumisesta. Kakslauttanen-Tankavaara-Purnumukka-Vuotso. Yhteenvedo. Sweco Ympäristö Oy, 2018.
- Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040

3.2 Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on ennakkoon tunnistaa ja arvioida kaavan toteuttamisen merkittävät ympäristöön, yhdyskuntarakenteeseen, elinkeinoin ja ihmisten elinoloihin kohdistuvat vaikutukset kaavaa koskevien ratkaisujen tueksi. Vaikutusten arvioinnissa lähtökohtana on kaavan toteuttamisen vaikutusten vertailu alueen nykytilaan, ja arviointi kattaa sekä välittömät että välilliset vaikutukset lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Osayleiskaavan vaikutustenarviointi laaditaan alueidenkäyttölain (AKL) 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n (MRA 895/1999) mukaisesti. Arvioinnissa tarkastellaan muun muassa vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön, maa- ja kallioperään, vesiin, ilmaan ja ilmastoon, kasvi- ja eläinlajeihin sekä luonnon monimuotoisuuteen, yhdyskuntarakenteeseen ja liikenteeseen, maisemaan ja kulttuuriperintöön, elinkeinoin ja luonnonvarojen käyttöön.

Osayleiskaava laaditaan siten, että se täyttää yleiskaavan sisältövaatimukset (AKL 39 §). Vaikutusten arviointi on olennainen osa kaavaprosessia ja tukee osaltaan vuorovaikutusta, päätöksentekoa ja kaavan tavoitteiden toteutumisen arviointia.

Kaavaprosessin aikana on käyty poronhoitolain 53 §:n mukaisia viranomaisneuvotteluja sekä Saamelaiskäräjien kanssa on pidetty lainmukaiset neuvottelut. Osayleiskaavan ehdotusvaiheen neuvottelu saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaisesti järjestettiin 5.12.2024. Toinen saamelaiskäräjälain 9 §:n mukainen neuvottelu järjestettiin 20.3.2026.

Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu Akwé: Kon -toimintamallin keskeiset periaatteet siltä osin kuin ne soveltuvat osayleiskaavatasoiseen suunnitteluun, ja arviointi on integroituna osaksi tavanomaista kaavamenettelyä.

3.3 Selvitykset

Osayleiskaavan laadinnan aikana on laadittu seuraavat selvitykset:

- Luontoselvitys
- Arkeologinen inventointi sekä kohdekortit
- Meluselvitys
- Rakennusinventointi
- Maisemaselvitys
- Ilmastovaikutusten arviointi
- Natura-arviointi, täydennetty 16.12.2024

4 Osallistuminen ja vuorovaikutus

4.1 Osalliset

Osallisella tarkoitetaan alueen maanomistajia ja niitä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaavaa saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisia ja yhteisöjä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (AKL 62 §).

Osallisia Tankavaaran osayleiskaavahankkeessa ovat alueen maanomistajat ja haltijat, kaava-alueella ja sen vaikutusalueella asuvat sekä alueella toimivat yritykset ja yhteisöt. Lisäksi osallisia ovat ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Keskeisiä osallisia ovat muun muassa:

- Alueen matkailu-, palvelu- ja elinkeinotoimijat
- Lapin paliskunta ja Paliskuntain yhdistys
- Saamelaiskäräjät
- Saamelaismuseum Siida
- Lupa- ja valvontavirasto

- Lapin Elinvoimakeskus
- Lapin liitto
- Metsähallitus
- Lapin alueellinen maakuntamuseo
- Tankahuolto Oy
- Rovakaira Oy
- Fingrid Oy
- Lapin hyvinvointialue / Lapin pelastuslaitos
- Muut viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaava koskee

Osallisten luetteloa voidaan täydentää kaavaprosessin aikana, mikäli ilmenee uusia tahoja, joiden etuihin.

4.2 Viranomaisyhteistyö

Kaavaprosessin yhteydessä pidetään viranomaisneuvottelut kaavan valmisteluvaiheessa ja kaavan ehdotusvaiheessa (AKL 66.2 §, MRA 18 §).

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 15.6.2020.

Ennen kaavan valmisteluaineiston nähtäville asettamista on käyty poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu 29.10.2020 sekä saamelaiskäräjälain 9 §:n mukainen neuvottelu 4.12.2020.

Osayleiskaavan ehdotusvaiheen PHL 53 §:n mukainen neuvottelu järjestettiin 5.12.2024. Toinen PHL 53 §:n mukainen neuvottelu järjestettiin 14.11.2025.

Osayleiskaavan ehdotusvaiheen neuvottelu Saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaisesti järjestettiin 5.12.2024. Toinen Saamelaiskäräjälain 9 §:n mukainen neuvottelu järjestettiin 20.3.2026.

4.3 Osallistuminen

Tankavaaran osayleiskaavan osallistuminen ja vuorovaikutus järjestetään alueidenkäyttölain ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti. Kaavatyön vireille tulosta ilmoitetaan ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville Sodankylän kunnan

verkkosivuille: www.sodankyla.fi/kaavat ja kunnanviraston tekniselle osastolle. OAS:ssa esitetään kaavahankkeen tavoitteet, arvioitavat vaikutukset, osalliset sekä osallistumisen ja vuorovaikutuksen tavat.

Kaavan valmisteluaineisto (luonnos) asetetaan nähtäville, jolloin osallisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä. Kaavaehdotus asetetaan myöhemmin julkisesti nähtäville, ja tällöin osalliset voivat jättää kirjallisia muistutuksia. Kaavaprosessin aikana pyydetään lausunnot keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä, kuten Lupa- ja valvontavirastolta, Metsähallitukselta, Saamelaiskäräjiltä ja Lapin paliskunnalta ja Paliskuntain yhdistykseltä.

Vaikutuksiltaan merkittävässä vaiheissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia tai viranomaisneuvotteluja, joissa käsitellään kaavan lähtökohtia, tavoitteita ja vaikutuksia. Osallistumisen ja vuorovaikutuksen tavoitteena on varmistaa, että osalliset saavat riittävän varhaisessa vaiheessa tietoa kaavahankkeesta ja voivat vaikuttaa kaavan valmisteluun.

Kaavahanketta koskevat mielipiteet, muistutukset ja lisätietopyynnöt pyydetään toimittamaan Sodankylän kunnan kirjaamoon.

Sodankylän kunta

Kirjaamo

Osoite: Jäämerentie 1, 99600 Sodankylä

Postiosoite: PL 60, 99601 Sodankylä

Sähköposti: kirjaamo@sodankyla.fi

Verkkosivut: www.sodankyla.fi

Kaavahankkeen asiakirjat ovat nähtävillä Sodankylän kunnan verkkosivuilla: www.sodankyla.fi/kaavat ja kunnanviraston teknisellä osastolla, nähtävilläoloaikoina.

4.4 Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu

4.4.1 Kaavoituksen vireilletulo (2020)

Osayleiskaava on käynnistetty Sodankylän kunnanhallituksen päätöksellä 7.5.2019 § 201. Kaavahanke on kuulutettu vireille 22.4.2020.

Aloituskokous pidettiin 29.8.2019 Saariselällä.

OAS on asetettu nähtäville keväällä 2020 ja se on nähtävillä kaavaprosessin ajan.

Nähtävilläoloaikana osallisilla on ollut mahdollisuus esittää mielipiteensä asiakirjassa esitetyistä osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmistä sekä suunnitellusta vaikutusten arvioinnista.

4.4.2 Yleiskaavan valmisteluvaihe (2023–2024)

Kaavoituksen lähtökohtia ja tavoitteita koskeva aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 1.6.2020.

Osayleiskaavan valmisteluvaiheen luonnosaineisto on ollut nähtävillä 4.12.2023-26.1.2024 välisen ajan. Luonnosaineistosta lausuivat Lapin ELY-keskus, Lapin liitto, Fingrid Oyj, Lapin paliskunta/Paliskuntain yhdistys, Rovakaira, Saamelaiskäräjät sekä Saamelaismuseo Siida. Mielipiteitä jätettiin kaksi kappaletta. Lausuntojen kooste sekä vastineet niihin ovat osa kaavaselostuksen erillisliitteitä.

4.4.3 Yleiskaavan ehdotusvaihe (05/2026–12/2026)

Osayleiskaavaehdotus asetetaan AKL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaan kunnanhallituksen päätöksellä julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi kunnan verkkosivuille www.sodankyla.fi/kaavat ja kunnanviraston tekniselle osastolle.

Osayleiskaavan nähtävilläolosta kuulutetaan kunnan verkkosivuilla ja Sompio-lehdessä. Osallisilla on oikeus tehdä kirjallinen muistutus kaavaehdotuksesta. Ehdotusvaiheessa ulkopaikkakuntalaisille kaava-alueen maanomistajille tiedotetaan postitse kunnassa tiedossa olevien osoitteiden mukaisesti. Muistutus on toimitettava kirjallisena Sodankylän kunnalle ennen nähtävilläolon päättymistä.

Osayleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään koosteeksi ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet.

Osayleiskaavasta järjestetään ehdotusvaiheessa tarvittaessa viranomaisneuvottelu.

4.4.4 Yleiskaavan hyväksymisvaihe (01/2027–03/2027)

Sodankylän kunnanvaltuusto päättää osayleiskaavan hyväksymisestä. Osayleiskaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan Lupa- ja valvontavirastoa, muita lausunnon antaneita ja tiedottamista erikseen pyytäneitä, joiden osoitetiedot on kunnan tiedossa sekä kunnan verkkosivuilla.

Alueidenkäyttölain 188 §:n mukaan osayleiskaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa

säädetään. Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaan, kun sen hyväksymistä koskevasta lainvoimaisesta päätöksestä on kuulutettu (MRA 93 §).

5 Yhteystiedot

Sodankylän kunta

Tiia Piippo

kaavoittaja

Sodankylän kunta | Elinvoimapalvelut

Puh. 040 058 6621

tiia.piippo@sodankyla.fi

FCG Rakennettu Ympäristö Oy

Susanna Paananen

Projekti- ja asiakkuusjohtaja

Puh. 044 704 6236

susanna.paananen@fcg.fi